

सत्र तिसरे

मुख्य (DC.MarathiV) मराठी अभ्यासपत्रिका V (सांकेतांक ३४५५०४)

आणि

पुरक (AC. MarathiIII) मराठी अभ्यासपत्रिका VI (सांकेतांक)

आणि

ऐच्छिक (Ele.MarathiPaper III) मराठी अभ्यासपत्रिका III (सांकेतांक)

मराठी कविता

श्रेयांक ४, तास ६०, गुण १००

उद्दिष्टे :-

- १) कविता या साहित्य प्रकाराचे स्वरूप आणि संकल्पना समजून घेणे.
- २) १९७५ नंतरची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी अभ्यासणे.
- ३) कवितासंग्रहाचे सूक्ष्म अध्ययन करणे.

नेमलेली साहित्यकृती :-

- १) १९७५ नंतरची मराठी कविता - संपा. मराठी अभ्यास मंडळ

क्रमांक	अभ्यासघटकांचे विवरण	तासिका	गुण
१	- कविता या साहित्य प्रकाराचे स्वरूप आणि संकल्पना समजून घेणे. १९७५ नंतरची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी अभ्यासणे.	१५	२५
२	इंद्रजित भालेराव, दासू वैद्य, भूजंग मेश्राम, अरूण काळे यांच्या निवडक कवितांचा सूक्ष्म अभ्यास.	१५	२५
३	अनुराधा पाटील, नीरजा, प्रज्ञा लोखंडे यांच्या निवडक कवितांचा सूक्ष्म अभ्यास.	१५	२५
४	सिसिलिया कार्वालो, मीनाक्षी पाटील, शिरीष गोपाळ देशपांडे यांच्या निवडक कवितांचा सूक्ष्म अभ्यास	१५	२५
	वरील घटकांवर आधारित सेमिनार/ प्रोजेक्ट/ परिसंवाद/ ट्यूटोरीअल/ अंतर्गत चाचणी परीक्षा इत्यादी घेणे.		
	एकूण	६०	१००

संदर्भग्रंथ :-

१. घ. वी. रविंद्र, प्रदक्षिणा (खंड २) - कॉन्टिनेंटल प्रकाशन, पुणे, १९९१
२. जाधव रा. ग. (संपा) मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (खंड ७) म.सा.प. पुणे, २००९
३. ठाकूर रविंद्र, प्रवाह आणि प्रक्रिया, स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद, १९९६
४. डहाके वसंत, कवितेविषयी, स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद, १९९९
५. पाटणकर वसंत, कविता संकल्पना निर्मिती आणि समीक्षा, मुंबई विद्यापीठ आणि अनुभव प्रकाशन, मुंबई, १९९५
६. भागवत श्री. पु. आणि इतर, साहित्य अध्यापन आणि प्रकार (वा. ल. कुलकर्णी गौरव ग्रंथ), पॉप्युलर व मौज प्रकाशन, मुंबई, १९८७
७. वास्कर आनंद, (संपा.) वाङ्मयप्रकार : संकल्पना व स्वरूप, अन्वय प्रकाशन, पुणे, २००८

सत्र तिसरे

मुख्य (DC.MarathiVI) मराठी अभ्यासपत्रिका VI (सांकेतांक ३४५६०४)

मराठी भाषा आणि व्याकरण

श्रेयांक ४, तास ६०, गुण १००

उद्दिष्टे :-

- १) भाषा म्हणजे काय, तिचे स्वरूप, व्याप्ती, महत्त्व आणि कार्य सजून घेणे.
- २) भाषा, प्रमाणभाषा, बोली म्हणजे काय ते समजून घेणे आणि त्यांचा परस्पर संबंध समजून घेणे.
- ३) मराठीतील वर्णमालेचा अभ्यास करणे.
- ४) मराठीतील शब्दांच्या जाती अभ्यासणे.

अभ्यासघटक :-

- १) भाषा : स्वरूप, व्याप्ती, महत्त्व आणि कार्य
- २) अ भाषा, प्रमाणभाषा, बोलीभाषा-परस्पर संबंध
आ मराठीच्या बोली १ - अहिराणी २ - वऱ्हाडी
- ३) मराठीची वर्णमाला : स्वर, स्वरादी, व्यंजने व वर्णांची उच्चारस्थाने
- ४) मराठीतील शब्दांच्या जाती - १ विकारी, २ अधिकारी

क्रमांक	अभ्यासघटकांचे विवरण	तासिका	गुण
१	● भाषा : स्वरूप, व्याप्ती, महत्त्व आणि कार्य	१५	२५
२	● अ भाषा, प्रमाणभाषा, बोलीभाषा-परस्पर संबंध ● आ मराठीच्या बोली १ - अहिराणी २ - वऱ्हाडी	१५	२५
३	● मराठीची वर्णमाला : स्वर, स्वरादी, व्यंजने व वर्णांची उच्चारस्थाने	१५	२५
४	● मराठीतील शब्दांच्या जाती - १ विकारी, २ अधिकारी	१५	२५
	● वरील घटकांवर आधारित सेमिनार/ प्रोजेक्ट/ परिसंवाद/ ट्यूटोरीअल/ अंतर्गत चाचणी परीक्षा इत्यादी घेणे.		
	एकूण	६०	१००

संदर्भग्रंथ :-

१. कालेलकर ना. गो., ध्वनिविचार, मौजे प्रकाशन, मुंबई
२. गोविलकर लीला, मराठीचे व्याकरण, मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे, १९९३
३. दामले मो. के., शास्त्रीय मराठी व्याकरण (अर्जून वाडकर संपा. आवृत्ती), देशमुख आणि कं. पुणे, १९७०
४. मंगळूरकर अरविंद, मराठी व्याकरणाचा पुनर्विचार, कुलसचिव, पुणे विद्यापीठ, पुणे, १९७८
५. बाळिंबे मो. रा., सुगम मराठी व्याकरण लेखन, नितीन प्रकाशन, पुणे

सत्र तिसरे

उपयोजित (Apc.MarathiI) मराठी अभ्यासपत्रिका I (सांकेतांक ३६५१०४)

आणि

ऐच्छिक (Ele.MarathiPaper IV) मराठी अभ्यासपत्रिका IV (सांकेतांक)

साहित्याची भाषा

श्रेयांक ४, तास ६०, गुण १००

उद्दिष्टे :-

- १) भाषेचे स्वरूप समजून घेणे.
- २) साहित्य भाषेचे स्वरूप आणि वेगळेपण समजून घेणे.
- ३) साहित्यकृतीचा अर्थव्यवहार समजून घेणे.

अभ्यासघटक :-

- १) भाषेचे स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये
- २) व्यवहार भाषा, साहित्य भाषा, शास्त्र भाषा
- ३) भाषेचे स्थर
- ४) साहित्यकृतीचा अर्थव्यवहार

क्रमांक	अभ्यासघटकांचे विवरण	तासिका	गुण
१	● भाषेचे स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये	१५	२५
२	● व्यवहार भाषा, साहित्य भाषा, शास्त्र भाषा यांतील साम्य-भेद ● भाषेचे स्थर १. पृष्ठ स्थर (संक्षिप्त विवेचन) १.१. भाषेचे नादरूप १.२. भाषेचे लेखनरूप १.३. भाषेचे शब्दरूप १.४. भाषेचे व्याकरणरूप २. अंतःस्तर	१५	२५
३	अंतःस्तर ● साहित्यकृतीचा अर्थव्यवहार - अ) वाक्प्रचार, म्हणी इत्यादींचे स्वरूप आणि साहित्य भाषेतील स्थान आ) उपमा, अलंकार, रूपक यांचा स्थूल परिचय	१५	२५
४	अंतःस्तर ● साहित्यकृतीचा अर्थव्यवहार - ● प्रतिमा, प्रतीक आणि मिथक यांचे स्वरूप	१५	२५
	● वरील घटकांवर आधारित सेमिनार/ प्रोजेक्ट/ परिसंवाद/ ट्यूटोरीअल/ अंतर्गत चाचणी परीक्षा इत्यादी घेणे.		
	एकूण	६०	१००

संदर्भग्रंथ :-

१. धोंडगे रमेश, मराठी भाषा आणि शैली, दिलीपराज प्रकाशन पुणे, १९८५.
२. नेमाडे, भालचंद्र, साहित्याची भाषा, साकेत प्रकाशन, औरंगाबाद, १९८७.
३. मालशे मिल्हीद, आधुनिक भाषाविज्ञान सिद्धान्त आणि उपयोजन, लोकवाङ्मय गृह, मुंबई १९९५

सत्र चौथे

मुख्य (DC.MarathiVII) मराठी अभ्यासपत्रिका (सांकेतांक ४४५७०४)

मराठी कथा

श्रेयांक ४, तास ६०, गुण १००

उद्दिष्टे :-

- १) कथा या साहित्य प्रकारचे स्वरूप आणि संकल्पना समजून घेणे.
- २) १९७५ नंतरच्या कथेचा संक्षिप्त इतिहास अभ्यासणे.
- ३) नेमलेल्या कथासंग्रहाचे सूक्ष्म अध्ययन करणे.

अभ्यासघटक :-

- १) कथा संकल्पना, स्वरूप, आणि कथानात्म घटक
- २) १९७५ नंतरच्या कथेचा संक्षिप्त इतिहास
- ३) १९७५ नंतरच्या निवडक मराठी कथांचे सूक्ष्म अध्ययन

नेमलेली साहित्यकृती :-

- १) १९७५ नंतरची मराठी कथा - संपा. मराठी अभ्यास मंडळ

क्रमांक	अभ्यासघटकांचे विवरण	तासिका	गुण
१	● कथा या साहित्य प्रकाराचे स्वरूप आणि संकल्पना समजून घेणे. ● १९७५ नंतरच्या कथेचा संक्षिप्त इतिहास अभ्यासणे.	१५	२५
२	● गौरी देशपांडे, लक्ष्मण लोंढे, प्रतिमा इंगोले आणि जयंत पवार यांच्या निवडक कथांचा सूक्ष्म अभ्यास.	१५	२५
३	● आप्पासाहेबखोत, गौतमीपूत्र कांबळे जी.के. ऐनापुरे यांच्या निवडक कथेचा सूक्ष्म अभ्यास.	१५	२५
४	● मोनिका गर्जेद्रगडकर, प्रतिमा जोशी आमि माधव सरकुंडे यांच्या निवडक कथेचा सूक्ष्म अभ्यास.	१५	२५
	● वरील घटकांवर आधारित सेमिनार/ प्रोजेक्ट/ परिसंवाद/ ट्यूटोरीअल/ अंतर्गत चाचणी परीक्षा इत्यादी घेणे.		
	एकूण	६०	१००

संदर्भग्रंथ :-

१. साहित्य अध्यापन आणि प्रकार (वा. ल. कुलकर्णी गौरव ग्रंथ) - श्री. पु. भागवत व इतर मौज प्रकाशन.
२. वाङ्मयप्रकार : संकल्पना व स्वरूप संपा. आनंद वास्कर, अन्वय प्रकाशन पुणे.
३. प्रदक्षिणा (खंड १ आणि २) - कॉन्टिनेंटल प्रकाशन पुणे
४. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास १९५० ते २००० (खंड ७ भाग १ व ३) - महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे.

सत्र चौथे

मुख्य (DC.MarathiVIII) मराठी अभ्यासपत्रिका (सांकेतांक ४४५८०४)

मराठी व्याकरण

श्रेयांक ४, तास ६०, गुण १००

उद्दिष्टे :-

- १) मराठीतील लिंग विचार, वचन विचार, आणि पुरुष विचार अभ्यासणे.
- २) मराठीतील विभक्ती विचार अभ्यासणे.
- ३) मराठीतील आख्यात विचार समजून घेणे.
- ४) मराठीतील प्रयोग विचार अभ्यासणे.

अभ्यासघटक :-

- १) लिंग - वचन विचार, आणि पुरुष विचार
- २) विभक्ती विचार
- ३) आख्यात विचार
- ४) प्रयोग विचार

क्रमांक	अभ्यासघटकांचे विवरण	तासिका	गुण
१	● लिंग - वचन - पुरुष विचार	१५	२५
२	● विभक्ती विचार	१५	२५
३	● आख्यात विचार	१५	२५
४	● प्रयोग विचार	१५	२५
	● वरील घटकांवर आधारित सेमिनार/ प्रोजेक्ट/ परिसंवाद/ ट्यूटोरीअल/ अंतर्गत चाचणी परीक्षा इत्यादी घेणे.		
	एकूण	६०	१००

संदर्भग्रंथ :-

१. सुगम मराठी व्याकरण लेखन - मो.रा. वाळिंबे, नितीन प्रकाशन, पुणे.
२. शास्त्रीय मराठी व्याकरण (मो. के. दामले) जोशी - लोखंडे प्रकाशन, पुणे.
३. मराठी व्याकरणाचा पुनर्विचार - अरविंद मंगूरकर, कुलसचिव, पुणे विद्यापीठ, पुणे.
४. मराठी व्याकरणाची मुलतत्त्वे - केळकर ह. ह.
५. मराठीचे व्याकरण - डॉ. लीला गोविलकर

सत्र चौथे

उपयोजित (APC MarathiII) मराठी अभ्यासपत्रिका II (सांकेतांक ४६५२०४)

स्त्रीयांचे साहित्य

श्रेयांक ४, तास ६०, गुण १००

उद्दिष्टे :-

- १) स्त्रीयांच्या साहित्याच्या स्वतंत्र अभ्यासाची अपरिहार्यता समजून घेणे.
- २) स्त्रीयांच्या साहित्याची थोडक्यात परंपरा समजून घेणे.
- ३) अरुणा ढेरे यांचे साहित्य क्षेत्रातील योगदान समजून घेणे.
- ४) नेमलेल्या साहित्यकृतीची स्त्रीकेंद्री अभ्यासाच्या दृष्टीने विस्तारपूर्वक चिकित्सा करणे.

नेमलेली साहित्यकृती :-

- १) जाणिवा जाग्या होताना - डॉ. अरुणा ढेरे

क्रमांक	अभ्यासघटकांचे विवरण	तासिका	गुण
१	- स्त्रीयांच्या साहित्याच्या स्वतंत्र अभ्यासाची अपरिहार्यता समजून घेणे. - स्त्री साहित्याचे आणि भाषेचे वेगळेपण समजून घेणे.	१५	२५
२	वाक्आम्भृणी, गार्गी, मैत्रेयी, द्रोपदी, गौतमी, विमला, पूर्णिका, ओव्वै, अक्कामहादेवी, सत्यवती, मीरा, लल्ला, जनाबाई, सोयराबाई, बहिणाबाई आणि लोकपरंपरेतील अनाम स्त्रिया यांचे कार्यकर्तृत्व.	१५	२५
३	राजमाता जीजाबाई, महाराणी ताराबाई, महाराणी जीजाबाई, राधाबाई पेशवे, गोपिकाबाई पेशवे, अहिल्याबाई होळकर, सावित्रीबाई फुले, ताराबाई शिंदे, पंडिता रमाबाई, विठाबाई चौधरी, मथुराबाई जोशी, जाईबाई चौधरी, रमाबाई रानडे यांचे कार्यकर्तृत्व	१५	२५
४	बहिणाबाई चौधरी, ताबाई मोडक, रुक्कया हुसैन, शेवंताबाई निकंवे, दूर्गा भागवत, जनक्का शिंदे, मालिनीबाई किंबे, मनकर्णिका जोग, गीता साने, मालतीबाई बेडेकर, आनंदीबाई शिर्के, विमलाबाई बागल, इरावती कर्वे, कुसुमावती देशपांडे यांचे कार्यकर्तृत्व.	१५	२५
	वरील घटकांवर आधारित सेमिनार/ प्रोजेक्ट/ परिसंवाद/ ट्यूटोरीअल/ अंतर्गत चाचणी परीक्षा इत्यादी घेणे.		
	एकूण	६०	१००

संदर्भग्रंथ :-

१. भारतीय संस्कृती कोष खंड १ ते १० - संपादक लक्ष्मणशास्त्री जौशी
२. साहित्य अध्यापन आणि प्रकार (वा. ल. कुलकर्णी गौरव ग्रंथ) श्री. पु. भागवत व इतर, मौज प्रकाशन.
३. वाङ्मयप्रकार : संकल्पना व स्वरूप - संपाद. आनंद वास्कर, अन्वय प्रकाशन पुणे
४. प्रदक्षिणा (खंड १ आणि २) - कॉन्टिनेंटल प्रकाशन पुणे
५. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास १९५० ते २००० (खंड ७ भाग १ व ३) महाराष्ट्र साहित्य परिषद